

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม ๓ ชุด

๑. แบบสอบถามสำหรับครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการสอน จำนวนเวลาที่สอน หมวดวิชาที่สอน ความรู้ทางค่านิยมทัศนศึกษา เป็นแบบเติมคำและแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับการใ้มา การเตรียม การผลิตและการใช้สื่อการสอน เป็นแบบเลือกตอบและแบบมาตราส่วนประมาณค่า ได้แก่

๑. วิธีที่จะใช้สื่อการสอนมาใช้ วัตถุประสงค์ในการผลิตสื่อการสอน การใช้วัสดุในท้องถิ่นและเศษวัสดุเป็นสื่อการสอน

๒. หลักปฏิบัติในการเตรียมการผลิตและการใช้สื่อการสอน

๓. สำนวนการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ๔๕ รายการ

๔. การปฏิบัติหลังจากใช้สื่อการสอนแล้ว

ตอนที่ ๓ เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและความต้องการในการปรับปรุงของครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ได้แก่

๑. ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

๒. ความต้องการในด้านการปรับปรุงทั่ว ๆ ไป

๓. ความต้องการทางด้านความรู้และทักษะทางสื่อทัศนและเทคโนโลยีทางการศึกษา

๒. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ
- ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน เวลาที่สอน ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน หนังสือพิมพ์หรือวารสารที่โรงเรียนรับเป็นประจำ การจัดหาสื่อการสอน การเก็บรักษา เป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมคำ
  - ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับสถานภาพของสื่อการสอนในโรงเรียน แยกตามสภาพใช้ได้ดี พอใช้ ใ้ดีหรือชำรุด เป็นแบบเติมจำนวนสื่อการสอน
  - ตอนที่ ๓ เกี่ยวกับความคิดเห็นในฐานะของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับสื่อการสอน สภาพของโรงเรียน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหา และการใช้สื่อการสอน ความร่วมมือของโรงเรียนใกล้เคียง ๆ กันและชุมชน ฯลฯ เป็นแบบปลายเปิด (Opened End)

๓. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด อำเภอและเทศบาล แบ่งออกเป็น ๒ ตอนคือ

- ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว วุฒิ ประสบการณ์ด้านสื่อการสอน
- ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับความคิดเห็นต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอน เป็นต้นว่า การจัดหา การจัดอบรมครู การใช้แหล่งชุมชน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

การสร้างและการทดสอบแบบสอบถาม

- ๑. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไข
- ๒. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาบุคคลากรทางการศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน ๑๐ คน และผู้บริหารโรงเรียนอีก ๕ คน
- ๓. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข โดยรวมและตัดข้อความบางตอนในแบบสอบถามเพื่อให้ได้ใจความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มี ๓ ประเภทคือ

๑. ครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์
๒. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์
๓. ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด อำเภอและเทศบาล

ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท คือสุ่มตัวอย่างอำเภอและสุ่มตัวอย่างโรงเรียนตามลำดับ ในอำเภอที่เป็นตัวอย่างประชากรจะมีการสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ และแจกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรโรงเรียนละ ๓ ชุด เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ๑ ชุด และแบบสอบถามสำหรับครูอีก ๒ ชุด กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้คือ ครู ๒๓๖ คน ผู้บริหารโรงเรียน ๑๑๘ คน ผู้บริหารระดับจังหวัด อำเภอและเทศบาลอีก ๗ คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น ๓๖๑ คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเดินทางไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ เข้าพบหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทำการสัมภาษณ์และฝากแบบสอบถามให้ทางอำเภอเป็นผู้แจกจ่ายให้โรงเรียนต่าง ๆ และนัดวันรับแบบสอบถามคืน โดยได้เดินทางไปแจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ ในระหว่างวันที่ ๒ - ๕ มกราคม ๒๕๖๔ และนัดรับแบบสอบถามคืนในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ส่วนอำเภอเมืองและเทศบาล ได้เข้าพบหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองและหัวหน้ากองการศึกษาเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เพื่อสัมภาษณ์และฝากแจกแบบสอบถามในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๔ และรับแบบสอบถามคืนในวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เข้าพบเพื่อสัมภาษณ์ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ในวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ สำหรับแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา มีดังนี้คือ

ตารางที่ ๑ แสดงการแจกแบบสอบถามสำหรับครูและผู้บริหาร โรงเรียน

สถานที่	โรงเรียนที่ ส่งแบบสอบ ถาม(โรง)	แบบสอบถามที่ส่ง(ชุด)		แบบสอบถามที่รับ(ชุด)	
		ครู	ผู้บริหารฯ	ครู	ผู้บริหารฯ
อำเภอเมืองบุรีรัมย์	๓๐	๒๐	๓๐	๕๕	๒๘
เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	๓	๒	๓	๒	๓
อำเภอสตึก	๒๒	๔๔	๒๒	๔๐	๒๐
อำเภอประโคนชัย	๒๒	๕๒	๒๒	๔๖	๒๓
อำเภอนางรอง	๒๒	๕๒	๒๒	๕๐	๒๕
อำเภอหนองกี่	๑๑	๒๒	๑๑	๒๐	๑๐
รวม	๑๑๘	๒๓๒	๑๑๘	๒๑๗	๑๐๙

จากตารางที่ ๑ แสดงว่า แบบสอบถามสำหรับครูได้จัดส่งไป ๒๓๒ ชุด ได้รับคืน ๒๑๗ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๓๗ และแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนส่งไป ๑๑๘ ชุด ได้รับคืน ๑๐๙ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

แยกแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละประเภทและวิเคราะห์ข้อมูล

๓ ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ในส่วนที่เป็นแบบสอบถามของครู

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ในส่วนที่เป็นแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ในส่วนที่เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาในระดับจังหวัด
ระดับอำเภอและเทศบาล

ใช้วิธีวิเคราะห์ดังนี้คือ

๑. แบบสอบถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นแบบเลือกตอบ จะรวมความถี่ของแต่ละรายการ ของแต่ละข้อ แล้วเสนอเป็นคาร์้อยละ
๒. แบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จะหาความถี่ของแต่ละรายการในแต่ละข้อ ซึ่งให้ค่าน้ำหนักดังนี้

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
น้ำหนัก	๕	๔	๓	๒	๑

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๑ ขึ้นไป	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๑ - ๑.๕๐	หมายถึง	น้อยที่สุด

วิธีการวิเคราะห์ กระทำดังนี้คือ

- ก. รวมความถี่ของแต่ละรายการในแต่ละข้อ
- ข. หาค่าเฉลี่ยและหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อหาค่าเฉลี่ยน้ำหนักของแต่ละข้อ
- ค. เสนอเป็นตาราง
๓. แบบสอบถามที่เป็นคำตอบแบบปลายเปิด ใช้วิธีรวบรวมความและข้อมูล แล้วสรุปเป็นความเรียง ตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. คาร์้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละจากรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

๒. ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบ จากสูตร $\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนน้ำหนักคำตอบ

f = ความถี่ของคะแนน

x = ค่าน้ำหนักคำตอบเป็น ๕ ๔ ๓ ๒ ๑

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

๓. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร $S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนตัวอย่างประชากร

x = คะแนนดิบ

f = จำนวนผู้ตอบในแต่ละช่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ ๕.
(กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐), หน้า ๘๐.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๑.